

ژنوار: سرزمین زنان، سرزمینی برای عشق، زندگی و آزادی

سوما نگهداری نیا

در میان دشت‌های شمال شرقی سوریه و در نزدیکی شهر «دیرسیه»، سرزمینی به دست زنان برپا شده است با نام «ژنوار»؛ دهکده آزاد و اکولوژیکی برای آنها که نجات‌یافته از جنگ و خشونت هستند. خشت به خشت این روستا توسط زنان ساخته شده تا ژنوار، خانه آزادی زنان از قید ظلم و خشونت باشد. این دهکده با تلاش انجمن آزاد زنان روژاوا (WJAR) و کنگره استار و با حمایت افراد یگان مدافع زنان (YPG)، یکی از یگان‌های نیروهای دموکراتیک سوریه که اعضای آن را زنان تشکیل می‌دهند، ساخته شده تا به زنان قربانی جنگ و خشونت از سراسر جهان نوید زندگی دوباره ببخشد؛ اگرچه جنگ هنوز در سوریه پایان نیافته است، اما ژنوار قصد دارد تا در دل ویرانی و ترس، پناهگاه و مأمن زنانی باشد که عمیق‌ترین رنج‌ها را در طی سالیان جنگ و خشونت متحمل شده‌اند، بسیاری از این زنان همسر و یا اعضای خانواده‌شان را در طول جنگ از دست داده‌اند، بعضی دیگر زنان ایزدی هستند که به عنوان برده جنسی، اسیر اعضای داعش بوده‌اند و گروهی دیگر از سایر نقاط دنیا به امید رونق گرفتن انقلاب زنان روژاوا، کشور و مرزها را پشت سر گذاشته‌اند تا با تلاش و جدیت، ژنوار را به الگویی بی‌همتا در خاورمیانه و حتی جهان تبدیل کنند.

«ژنوار» در زبان کردی به معنای «سرزمین زنان» و اعضای آن به شفافخشی از جنگ و تروماهای دردناک آن از طریق زندگی گروهی و آزادی برای زنان باور دارند و می‌کوشند تا به آنها بیاموزند که چگونه در شرایط سخت آنها از طریق حمایت از یکدیگر قادر خواهند بود بر معضلات فائق بیایند. ساخت این دهکده در دهم مارس سال ۲۰۱۷ و پس از جشن روز هشتم مارس و روز جهانی زن به کمک چندین نهاد و سازمان بین‌المللی فعال در زمینه حقوق زنان آغاز شد و کمی بعد با تشکیل کمیته سیاست‌گذاری ژنوار بعد از شش ماه برنامه‌ریزی و تهیه مقدمات زیر ساختی در بهار ۲۰۱۷ ساخت ژنوار وارد فاز عملی شد. پروژه دهکده ژنوار که شامل سی واحد مسکونی برای اقامت زنان و پروژه باغداری عمومی بود، با ساخت مدرسه برای کودکان، آکادمی زنان که در آن دوره‌های «ژن اولوژی» آموزش داده می‌شود و هم‌چنین مرکز فرهنگی و هنری شامل سینما و سالن نمایش، استخر، یک مرکز سلامتی با محوریت طب سنتی و گیاهی، فروشگاه محصولات ارگانیک، نانوبایی و نیز درمانگاه بهداشتی ژنوار و پروژه دامداری تکمیل شد و در نهایت در هشتم مارس سال ۲۰۱۷، درهای آن به روی زنان از سراسر جهان گشوده شد و از آن پس هر سال در هشتم مارس و همزمان با روز جهانی زن، زنان ژنوار پیام شادی و مقاومتشان را به جهان اعلام می‌کنند:

«زن، زندگی، آزادی (Jin, Jiyan, Azadi)»، شعاری است که زنان روژاوا آن را به نماد اراده به زندگی و آزادی زنان تبدیل کرده‌اند؛ این زنان از دل جنگ و با وجود تمامی مشکلات آن با عملکرد خلاقانه‌شان، به جهان نشان داده‌اند که خواهان صلح‌اند و زندگی در جهانی بدون ظلم و خشونت و بدون تهدید و فشار روز افزون بر زنان را خواستارند؛ جهانی که زنان در آن قادر باشند فرزندانشان را با آرامش و مطابق با ارزش‌های راستین و آزادی‌خواهانه پرورش دهند که به عقیده آنها، همین می‌تواند برابری و آزادی را در آینده برای انسان به ارمغان بیاورد. در ادامه بخشی از بیانیه زنان روژاوا که در روز افتتاح دهکده در هشتم مارس از سوی اعضای کمیته سیاست‌گذاری خوانده شد، را می‌خوانید. در این مراسم، هیئت‌های خبری و گروه‌های فعالان حقوق زنان از کشورهای مختلف حاضر بودند.»

امروز اگر نگاهی اجمالی به سرتاسر جهان بیندازیم، می‌بینیم که هیچ کشوری وجود ندارد که در آن زنان قربانی خشونت و نظام مردسالاری نباشند؛ به طور متوسط از هر ده زن، سه نفر مورد ضرب و شتم مردان قرار گرفته و هفتاد درصد از زنان در طول زندگی خود خشونت جسمی، کلامی و جنسی را از سوی مردان تجربه کرده‌اند؛ هر روز زنان به دلیل خشونت مردسالار کشته می‌شوند؛ اشکال خشونت بسته به تاریخ، فرهنگ و شرایط زندگی زنان در جوامع مختلف متفاوت است، اما در تمام موارد، این زنان هستند که به طول تاریخ درگیر چرخه خشونت و ظلم بوده‌اند؛ در طول تاریخ، مردسالاری، ذهنیت سلطه خود را در سیاست، جنگ، اشغال و استعمار تنیده است. ژنوار اما به منظور واقعیت بخشیدن به آزادی و بازپس‌گیری مالکیت زنان بر زندگی و آینده‌شان بنا شده است. ما می‌دانیم که زنان نخستین مستعمره تاریخ هستند، زیرا اشغال سرزمین با اشغال بدن و ذهن مفاهیمی برابر و موازی هستند و بر همین اساس است که ما باور داریم که در طول تاریخ، بدن ما، قدرت ما، کار و خلاقیت‌مان و آینده ما به نفع نظام مردسالار به یغما رفته است؛

از این رو ما با رو در رویی انسان‌ها، تکه تکه شدن فرهنگ‌ها و جوامع که امروزه در نتیجه سیاست‌های تفرقه‌افکنانه قدرت‌های بزرگ در حال رخ دادن است، مخالفیم و باور داریم که نتیجه آن چیزی جز پیوندهای تضعیف شده اجتماعی، نفرت و به دنبال آن جنگ و کشتار نخواهد بود. بر همین اساس ما برآنیم تا جامعه‌ای زنده و پویا بر اساس ارزش‌های دموکراتیک و با استفاده از تنوع و وحدت زنان از گروه‌ها، اقوام و ملل مختلف به وجود بیاوریم. ژنوار مبارزه مستمر است؛ تاریخ به ما آموخته که قدرت ما در وحدت و سازمان‌دهی است. تنها با هم است که می‌توانیم بر دشمن‌مان که نظام مردسالاری و نهادهای ظلم و ستم مرتبط با آن است، فائق آییم؛ ما از همه زنان و مردان آزادی‌خواه جهان می‌خواهیم تا به این موج مشترک بپیوندند و در کنار ما پایگاهی قدرتمند ایجاد کنند. این، مبارزه‌ای است که در آن، همه زنان به سمت هم‌فکری دموکراتیک در حرکتند و ما با هم تلاش می‌کنیم تا بر اساس احترام به تنوع‌های فرهنگی و مذهبی، صدای زنان را با عزم و اراده‌ای که متعلق به ماست، به گوش جهانیان برسانیم. باشد که مقاومت ما نقطه عطفی در تاریخ باشد؛ باشد که قدم‌های

ما بدون ترس و مصمم، به عشق و آزادی بینجامد؛ باشد که مبارزه ما خلاقانه باشد و هر روز، زندگی آزاد را به دنیا بیاورد چون زندگی زن است.»

«زن، زندگی، آزادی»